

پرورش پیاز

پیاز گیاهیست دو ساله یا سه ساله که به وسیله بذر زیاد می شود. محل اصلی و اولیه آن مشخص نیست و آنچه مسلم است در زمانهای قدیم در قاره آسیا کشت میشده .

این گیاه یکی از مهمترین سبزیهایی است که قسمت متورم و گوشتی انتهائی آن مورد استفاده قرار می گیرد و همین قسمت گوشتی و مطبق را پیاز می نامند .

بذر این گیاه پس از کاشت در زمین ابتداء پیازهای کوچکی تولید می کند و در سال دوم اگر این پیازهای کوچک را بکارند آنها درشت شده و به عنوان پیاز مورد استفاده قرار می گیرند .

در صورتی که پیازهای دوساله را که درشت شده اند مجدداً در سال سوم بکارند ، بوته آن به گل میشیند و تولید بذر می کند .

البته اگر در میان پیازهای کوچک سال اول پیازهای درشتتری وجود داشته باشد ، آنها نیز در سال دوم ممکن است تولید گل و بذر نمایند .

ریشه های پیاز ، به صورت ساده و از انتهای ساقه خارج شده و در زمین فرو میروند .

در قسمت بالای ریشه های ساده گیاه ، پیاز که همان ورقه های گوشتی و مطبق گیاه است و شکل گروی دارد قرار گرفته که تنها قشر روئی آن نازک و گاهی به رنگ های : سفید ، زرد ، قرمز و طلائی دیده می شود .

در سال دوم کشت از میان بوته پیاز ، ساقه گل خارج می شود و تا یک متر بلند شده و در انتهای ساقه ، گل پیاز ظاهر می گردد .

گل پیاز ، چتری شکل و به رنگ های : سفید مایل به سبز ، مایل به بنفش و یا ارغوانی می باشد

آب و هوا و خاک :

این گیاه در هر آب و هوا و خاکی محصول می دهد .

لکن زمین های سخت مرطوب برای آن مناسب نیستند و از لحاظ درجه حرارت ، در هوای سرد طعم پیاز ، بسیار تند و زننده می شود .

در حالی که طعم پیاز هائی که در نواحی گرم کاشته می شوند ملایم و شیرین می باشند .

کود :

نیاز پیاز ، به مواد غذائی فراوان است و بایستی زمینی را که برای کاشت این گیاه در نظر می گیرند کاملاً تقویت کنند .

ولی توجه داشته باشند که در زمان کاشت بذر پیاز و یا پیازهای کوچک از دادن کود حیوانی تازه خودداری شود .

چون باعث فساد و بیماری و پوسیدگی و کرم زدگی گیاه می شود .

بهترین روش تقویت زمین و یا کود دادن به محصول پیاز ، آن است که پیاز را پس از یک محصولی که برای کشت آن قبلاً کودکافی به زمین داده شده است بکارند ، و کمبود مواد غذائی گیاه را با کودهای شیمیائی جبران نمایند

روش کاشت :

کشت پیاز ، به دو صورت انجام می گیرد :

- ۱) کاشت بذر در زمین .
- ۲) کاشت پیازهای کوچک در زمین .

کشت این گیاه دو نوبت در سال ، در بهار و پائیز صورت می گیرد .

به منظور کشت بهاره ، زمین را در پائیز آماده می سازند و کود کافی میدهند و در کشت پائیزه ، در بهار عملیات آماده سازی زمین انجام می پذیرد .

لازم است زمینی را که می خواهند بذر و یا پیازهای کوچک را در آن بکارند ، قبلاً به مقدار کافی تقویت نموده و در زمان کاشت آن را بیل بزنند و در مساحت بزرگ شخم کنند و سپس بذر پیاز ، را به یکی از دو روش خطی و یا دستپاش بکارند .

مسلماً در روش ردیفکاری (خطی) مقدار بذر مصرفی بسیار کمتر و در طریقه دستپاش میزان مصرف بذر زیاد خواهد بود .

به این منظور زمین را با کشیدن شن کش و یا هر وسیله دیگری که در اختیار باشد صاف نمایند تا بذرها زیر خاک بروند و سپس آبیاری کنند .

قبل از آنکه پیازها کاملاً سبز شوند لازم است که زمین را وجین کنند و علف های هرز را خارج سازند تا آنها روی بوته های پیاز را نپوشانند .

در صورتی که بخواهند پیازهای کوچک را در زمین به صورت خطی بکارند، فاصله خطوط و یا ردیف ها ۲۵ تا ۳۰ سانتیمتر و فاصله پیازهای کوچک از یکدیگر بر روی خطوط ۱۰ تا ۱۵ سانتیمتر مناسب است .

بذر پیاز سیه رنگ است و روی آن چین هایی وجود دارد. مقدار بذر مورد نیاز برای کشت یک صد متر مربع زمین نسبت به محصولی که مورد نظر است متفاوت می باشد .

به این معنی که اگر منظور تهیه پیاز جهت مصرف به صورت خام و یا پخته باشد و لزوماً باید پیازها درشت باشند حدود ۲۵۰ گرم بذر لازم است .

ولی اگر برای تهیه پیاز ترشی و یا پیازهای کوچک برای کشت سال بعد باشد چون اندازه پیازها کوچک است، لذا ۵۰۰ گرم بذر مورد نیاز خواهد بود .

به همین دلیل هر اندازه فاصله بوته های پیاز با یکدیگر کمتر باشد پیازها کوچکتر و هر اندازه که فاصله آنها از یکدیگر بیشتر باشد پیازها درشت تر خواهند بود .

بهترین روش کشت پیاز، نوع خطی (ردیفکاری) می باشد که فاصله بین خطوط ۲۵ تا ۳۰ سانتیمتر و فاصله بین بوته ها روی خطوط ۱۰ تا ۱۵ سانتیمتر باشد .

لکن اگر منظور کاشت دستپاش باشد بهتر است بذر پیاز را تُنک بپاشند تا در زمان برداشت هم پیازهای کوچک و هم پیازهای درشت داشته باشند و نیازی به تُنک کردن و صرف هزینه زیاد و کار اضافی نباشند .

هرگاه در محلی که پیاز، را می کارند، هوا خشک باشد پیاز ممکن است زودتر به گل بنشیند و گاهی در چنین نقاط در همان سال اول پیازها گل می کنند و بذر می دهند که بذر این پیازها برای کاشت مناسب نخواهند بود .

بذرگیری :

پیازهایی را که می خواهند از آنها بذر تهیه کنند از بین بهترین و سالم ترین و خوش فرم ترین آنها انتخاب می کنند و در محلی خشک و هواگیر نگهداری می نمایند تا به موقع مجدداً بکارند .

در فروردین ماه پیازهای انتخاب شده را به فاصله ۴۰ سانتیمتر از هرطرف در زمینی که قبلاً آماده شده می کارند .

در اواخر تیرماه و مردادماه که بذرها در داخل غلاف های نازکی که حامل بذر هستند رسیدند، غلاف ها را از ساقه جدا نموده و دسته می کنند و در محیط تاریک و هواگیری در محل خشکی نگهداری می

نمایند .

یا آنکه غلاف ها را از بوته ها جدا ساخته و در کیسه کرده در محل خشکی نگهداری می کنند. مسلماً
روش اول در حفظ قوه نامیه (رویش) بذر پیاز اثر بهتری خواهد داشت
